119వ అధ్యాయం

١١٩ ـ بابُ صِفَةِ طُولِ القَمِيصِ وَالْكُمِّ وَالإِزَارِ وَطَرَفِ الْعِمَامَةِ وَتَحرِيم إسْبَالِ شَيءٍ مِنْ ذلِكَ عَلَى سَبِيلِ الْخُيلاَءِ وَكَرَاهَتِهِ مِنْ غَيرِ خُيلاَءَ

చొక్కా, చొక్కా చేతులు, లుంగీ, తలపాగా కొనలు ఎంత పొడవు ఉండవచ్చనే విషయం, గర్వం కొద్దీ వాటిని వ్రేలాడదీయటం నిషిద్ధం, నిగర్వంగా వ్రేలాడదీయటం అవాంఛనీయం

٧٩٠ ـ عن أسماءَ بنتِ يزيدَ الأنصاريةِ رضي الله عنها قالت: كان كُمُّ قميصِ رسولِ اللهِ ﷺ إلى الرُّسْغِ. رواه أبو داود، والترمذي وقال: حديث حسن.

790. హజ్రత్ అస్మా బిన్తె యజీద్ అన్సారియ్యా (రజి.అన్హా) కథనం : దైవ ప్రవక్త (సల్లం) చొక్కా చేతులు మణికట్ల దాకా ఉండేవి. *(అబూ దావూద్, తిర్మిజీ - హసన్)*

(అబూ దావూద్, తిర్మిజీలలోని వస్త్రధారణ ప్రకరణాలు)

٧٩١ ـ وعن ابنِ عمرَ رضي الله عنهما أنّ النبيَّ ﷺ قال: «مَنْ جرَّ ثوبَهُ خُيلاَءَ لَمْ يَنْظُرِ اللهُ إليهِ يَوْمَ القِيَامَةِ» فقال أبو بكرٍ: يا رسولَ اللهِ! إن إزاري يَسْتَرْخي إلاّ أنْ أتعاهَدَهُ، فقال له رسولُ اللهِ ﷺ: «إنَّكَ لَسْتَ مِمَّنْ يَفْعَلُهُ خُيلاَءَ». رواه البخاري، وروى مسلم بعضه.

791. హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు : గర్వాతిశయంతో తన నడుం వస్త్రాన్ని నేలమీద ఈడుస్తూ నడిచేవాణ్ణి దేవుడు ప్రళయదినాన (కారుణ్య) దృష్టితో చూడడు.

ఈ మాట విని అబూబక్ర్ (రజి) స్వయం గురించి తల్లడిల్లుతూ, "దైవప్రవక్తా! నేనెంత జాగ్రత్త వహిస్తున్నా నా నడుంవస్త్రం క్రిందికి జారిపోతుంది" అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆయనతో, "మీరు గర్వం కొద్దీ ఈడుస్తూ నడిచేవారు కారు" అని

అన్నారు. (బుఖారీ. ఇందులోని కొంత భాగాన్ని ముస్లిం కూడా ఉల్లేఖించారు)

(సహీహ్ బుఖారీలోని ప్రవక్త సహచరుల మహిమోన్నతుల ప్రకరణం, సహీహ్ ముస్లింలోని వస్త్రధారణ ప్రకరణం)

٧٩٢ ـ وعن أبي هريرةَ رضي الله عنه أنَّ رسولَ اللهِ ﷺ قال: «لا يَنْظُرُ اللهُ يَوْمَ القِيامَةِ إلى مَنْ جَرَّ إزارَهُ بَطَراً» متفق عليه.

792. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు : గర్వంతో విర్రవీగుతూ తన ధోవతీని నేలమీద ఈడుస్తూ నడిచే వాడ్ని దేవుడు ప్రళయదినాన కన్నెత్తి (కటాక్ష వీక్షణలతో) చూడడు. *(బుఖారీ - ముస్లిం)*

(సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లింలలోని వస్త్రధారణ ప్రకరణం)

٧٩٣ ـ وعنه عن النبيِّ ﷺ قال: «ما أسْفَلَ مِنَ الكَعْبَيْنِ مِنَ الإزارِ فَفِي النَّارِ» رواه البخاري.

793. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) గారే చేసిన వేరొక కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు : కాలి గిలకలకన్నా క్రిందికి వ్రేలాడే ధోవతీ (లుంగీ, షరాయి) భాగం నరకాగ్నికి ఆహుతి అవుతుంది. *(బుఖారీ)*

(సహీహ్ బుఖారీలోని వస్త్రధారణ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ హదీసుని చూస్తే నరకాగ్నికి ఆహుతి అయ్యేవి కేవలం గిలకల క్రింద వ్రేలాడే వస్త్రాలేననిపిస్తోంది. వాస్తవానికి వాటితో పాటు ఆ విధంగా వ్రేలాడదీసే మనుషులు కూడా నరకానికి వెళతారు. అందుకే హజ్రత్ నాఫే (రహ్మాలై) గారిని ఈ హదీసు ఔచిత్యం గురించి అడిగినప్పుడు ఆయన, దానికి సమాధానమిస్తూ, "దుస్తులదేం పాపం?! వాటిని ధరించిన వారి కాళ్ళు నరకాగ్నికి ఆహుతి అవుతాయి" అని చెప్పారు.

٧٩٤ ـ وعن أبي ذرٍّ رضي الله عنه عن النبيِّ ﷺ قال: «ثلاثةٌ لا يُكَلِّمُهُمُ اللهُ يَوْمَ القِيامَةِ، ولا يَنْظُرُ إلَيْهِم، وَلا يُزَكِّيهِمْ، وَلَهُمْ عَذابٌ أليمٌ» قال: فقرأها رسولُ

794. హజ్రత్ అబూ జర్ర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు : ప్రళయదినాన దేవుడు ముగ్గురు వ్యక్తుల్ని పలకరించడు. వారిని

الله ﷺ ثلاث مِرَارٍ. قال أبو ذرٍّ: خابُوا وخَسِرُوا! مَنْ هُمْ يا رسولَ الله! قال: «المُسْبِلُ، والمنَّانُ، وَالمُنَفِّقُ سِلْعَتَهُ بِالحَلفِ الكاذِبِ» رواه مسلم. وفي روايةٍ له: «المُسْبِلُ إزَارَهُ».

(కారుణ్య దృష్టితో) చూడడు. వారిని శుభ్రపరచడు కూడా. పైగా వారికి బాధా కరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ మాటలే మూడు సార్లు అన్నారు. అది విని అబూ జర్ర్ (రజి), "అలాంటి వారు ఓటమిని చవి చూస్తారు. నాశనమయిపోతారు. దైవ ప్రవక్తా! అసలు ఎవరు వారు?" అని అడిగారు. దానికాయన "నడుంవస్త్రాన్ని మడమలకన్నా క్రిందికి వ్రేలాడదీసే వాడు, ఉపకారం చేసి దెప్పిపొడిచేవాడు, అబద్ధపు ప్రమాణాలు చేసి తన సరుకును అమ్ముకునేవాడు" అని అన్నారు. (ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని విశ్వాసాల ప్రకరణం)

٧٩٥ - وعن ابنِ عمرَ رضي الله عنهما عن النبيِّ ﷺ قال: «الإسْبَالُ في الإزارِ، وَالقَميصِ، وَالعِمَامَةِ؛ منْ جَرَّ شَيئاً خُيلاءَ لم يَنظُرِ الله إليهِ يومَ القِيامَةِ» رواه أبو داود والنسائي بإسنادٍ صحيح.

795. హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలియజేశారు : ధోవతీని, చొక్కాను, తలపాగాను ఎక్కువగా వ్రేలాడదీసి ధరిస్తారు (ఇది మహాపాపం). కనుక అహంకారంతో విర్రవీగుతూ వస్త్రాన్ని వ్రేలాడదీసి (ఈడుస్తూ) నడిచేవాడ్ని దేవుడు ప్రళయదినాన కన్నెత్తి కూడా చూడడు. (అబూదావూద్, నసాయి - ప్రామాణికమైన ఆధారాలతో)

(సునన్ అబూ దావూద్‌లోని వస్త్రధారణ ప్రకరణం, సునన్ నసాయీలోని అలంకరణల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

లుంగీ, ధోవతీ, పైజామా, షరాయి లాంటి నడుం వస్త్రాలను గిలకల క్రిందికి

వేలాడదీయటం ఘోరపాపమైనట్లే అహంకారం కొద్ది అవసరానికి మించి పొడవైన చొక్కాలు. తలపాగాలు ధరించటం కూడా మహాపాపమేనని పై హదీసు ద్వారా బోధపడుతోంది.

٧٩٦ ـ وعن أبي جُرَيٍّ جَابِرِ بن سُلَيمٍ رضي الله عنه قال: رَأَيْتُ رَجلاً يصْدُرُ النَّاسُ عَنْ رَأْيِهِ؛ لا يقُولُ شَيئاً إلَّا صَدَرُوا عنه؛ قلتُ: من هذا؟ قالوا: رسولُ اللهِ ﷺ. قلتُ: عَليكَ السَّلامُ يا رسولَ الله! ـ مَرَّتَيْنِ ـ قال: «لا تَقُل عَلَيْكَ السَّلامُ، عَلَيْكَ السَّلامُ تَحِيَّةُ المَوْتَى . قُل: السَّلامُ عَلَيكَ» قال: قلتُ: أنتَ رسولُ الله؟ قال: «أَنَا رسولُ اللهِ الذي إذا أَصَابَكَ ضُرٌّ فَدَعَوْتَهُ كَشَفَهُ عَنْكَ، وَإِذا أَصَابَكَ عَامُ سَنَةٍ فَدَعَوْتَهُ أَنْبَتَهَا لَكَ، وإذا كُنتَ بِأَرْضٍ قَفْرٍ أَوْ فَلاةٍ، فَضَلَّتْ رَاحِلَتُكَ، فَدَعَوْتَه رَدَّهَا عَلَيْكَ»

796. హజ్రత్ అబూ జురై జాబిర్ బిన్ సులైమ్ (రజి) కథనం : నేనొక వ్యక్తిని చూశాను. ప్రజలు ఆయన సలహాలను పాటిస్తున్నారు. ఆయన ఏది చెప్తే దాన్ని ఒప్పుకుంటున్నారు. నేను "ఆయన ఎవరు?" అని ప్రజల్ని అడిగాను. "ఆయన దైవప్రవక్త" అని చెప్పారు ప్రజలు.

నేనాయన దగ్గరికి వెళ్ళి, "దైవప్రవక్తా! అలైకస్సలాం" అని రెండుసార్లు అన్నాను. దానికాయన (నా వైపు తిరిగి), "అలైకస్సలాం" అని అనకు. అలైకస్సలాం అనేది చనిపోయిన వారికి చేసే సలాం. దానికి బదులు 'అస్సలాము అలైక' అని చెప్పు అన్నారు. తర్వాత నేను ఆయన్ని "మీరు దైవప్రవక్తా!?" అని అడిగాను. అందుకాయన "(అవును). నేను దేవుని ప్రవక్తను. నీకేదయినా ఆపద వచ్చినప్పుడు నువ్వాయన్ని (దేవుణ్ణి) మొరపెట్టుకుంటే ఆయన నీ ఆపదను దూరం చేస్తాడు. నువ్వు కరువు కాటకాలకు గురై ఆయన్ని ప్రార్థిస్తే ఆయన (ఆ దేవుడు) నీ కోసం భూమి నుండి పంటను పండిస్తాడు. నువ్వు ఏదయినా అడవిలోగాని, ఎడారిలోగాని ఉండి, నీ వాహనం తప్పిపోయినప్పుడు నువ్వాయన్ని సహాయమర్థిస్తే, ఆయన నీ వాహనాన్ని తిరిగి నీ దగ్గరకు చేరుస్తాడు" అని చెప్పారు. అప్పుడు నేనాయన్ని

قال: قلتُ: اعْهَدْ إليَّ. قال: «لا تَسُبَّنَّ أحداً» قال: فَمَا سَبَبْتُ بَعْدَهُ حُرًّا، وَلَا عَبداً، وَلَا بَعِيراً، وَلَا شَاةً «وَلا تحقِرَنَّ مِنَ المَعرُوفِ شَيْئاً؛ وأَنْ تُكلِّمَ أَخاكَ وَأَنْتَ مُنْبَسِطٌ إليهِ وجهُكَ؛ إنَّ ذلكَ مِنَ المَعرُوفِ. وارفَعْ إزارَكَ إلى نِصفِ السَّاقِ، فَإن أَبيتَ فَإلى الكَعبَيْنِ، وإيَّاكَ وإسْبالَ الإزَارِ فَإنَّها مِنَ المَخِيلةِ وإنَّ الله لا يُحِبُّ المَخِيلَةَ، وإنِ امْرُؤٌ شَتَمَكَ وَعَيَّرَكَ بِمَا يَعْلَمُ فيكَ فَلا تُعَيِّرْهُ بما تَعلَمُ فيهِ، فإنَّمَا وبَالُ ذلكَ عليهِ» رواه أبو داود والترمذي بإسنادٍ صحيحٍ، وقال الترمذي: حديث حسن صحيح.

"నాకు హితోపదేశం చేయండి" అని కోరాను. దానికాయన "ఎవరినీ తిట్టమాకు" అని చెప్పారు. అప్పట్నుంచి నేను ఏ స్వేచ్ఛాపరుణ్ణిగాని, బానిసను గాని తిట్టలేదు. (ఆఖరికి) ఏ ఒంటెనీ, ఏ మేకనీ పల్లెత్తు మాట అనలేదు.

దైవప్రవక్త (సల్లం) నాకు చేసిన రెండో ఉపదేశం ఇది : "ఏ మంచి పనినీ అల్పంగా భావించకు. నీ సోదరుణ్ణి నగు మోముతో పలకరించటం కూడా మంచి పనే. ఇంకా నీ ధోవతీ (షరాయి, పైజామా)ని సగం పిక్కల వరకు ఎత్తికట్టుకో. కుదరదనుకుంటే కనీసం మడమల వరకైనా తప్పకుండా ఎత్తి ఉంచాలి. జాగ్రత్త సుమా! ధోవతీని మడమలకన్నా క్రిందికి వ్రేలాడదీయకు. ఎందుకంటే అది అహంకారానికి ఆనవాలు. దేవుడు అహంకారాన్ని యిష్టపడడు. ఎవరయినా నిన్ను తిట్టినా లేక తనకు తెలిసిన నీ లోపం గురించి దెప్పిపొడిచినా నువ్వు మాత్రం - అతని లోపం గురించి నీకు తెలిసివున్నా - అతన్ని దెప్పిపొడవకు. అతను తన పాపాన్ని తనే మోస్తాడు. *(అబూదావూద్, తిర్మిజీ - హసన్, సహీహ్)*

(సుననె అబూ దావూద్‌లోని సంస్కార ప్రకరణం, సుననె తిర్మిజీలోని ఇస్తీజాన్ అధ్యాయం)

ముఖ్యాంశాలు

ధోవతీ, లుంగీ, షరాయి, పైజామా మొదలగు వాటిని సగం పిక్కల వరకు ఎత్తి కట్టుకోవటం ఉత్తమం. ఈ విధమైన వస్త్రధారణలో వినమ్రతా అణకువలు ఉట్టిపడతాయి.

అలాగే గిలకలు బయటికి కనిపించేలా కట్టుకోవడంలోనూ తప్పులేదు. కాని గిలకల క్రిందికి వ్రేలాడదీసి నడుంవస్త్రాన్ని నేలమీద ఈడుస్తూ నడవటం ఘోరమయిన పాపం. దానికి శిక్షగా ప్రజలు నరకాగ్నికి ఆహుతి అవుతారని హెచ్చరించటం జరిగింది.

٧٩٧ - وعن أبي هريرة رضي الله عنه قال: بينما رجل يُصَلِّي مُسْبِلٌ إزَارَه، قال له رسولُ اللهِ ﷺ: «اذهَبْ فتوَضَّأْ» فَذَهَبَ فَتَوَضَّأَ، ثم جَاءَ، فقال: «اذهَبْ فَتَوَضَّأْ» فقال له رجُلٌ: يا رسولَ اللهِ! ما لكَ أمَرْتَهُ أن يَتَوَضَّأَ ثم سَكَتَّ عنه؟ قال: «إنه كانَ يُصَلِّي وهو مُسبِلٌ إزَارَهُ، وإن الله لا يَقْبَلُ صَلاةَ رَجُلٍ مُسبِلٍ». رواه أبو داودَ بإسنادٍ صحيحٍ على شرط مسلم.

797. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం : ఒక వ్యక్తి తన నడుంవస్త్రాన్ని (గిలకల క్రిందికి) వ్రేలాడదీసి నమాజ్ చేస్తుండగా దైవప్రవక్త (సల్లం) అతన్ని చూసి, "వెళ్ళి, వుజూ చేసుకొని రా" అని అతన్ని ఆదేశించారు. అతనెళ్ళి వుజూ చేసుకొని వచ్చాడు. దైవప్రవక్త (సల్లం) మళ్ళీ అతన్ని "వెళ్ళి వుజూ చేసుకొని రా" అని ఆదేశించారు.

అది చూసి ఇంకో వ్యక్తి, "దైవప్రవక్తా! మీరతన్ని వుజూ చేసుకోమని ఆదేశించి (కారణం తెలుపకుండా) మౌనం వహిస్తున్నారేమిటి?" అని సందేహపడుతూ అడిగాడు. దానికాయన, "ఇందాక ఈ వ్యక్తి తన నడుంవస్త్రాన్ని (మడమల క్రిందికి) వ్రేలాడదీసి నమాజ్ చేస్తున్నాడు. ఆ విధంగా నడుంవస్త్రాన్ని వ్రేలాడదీసే వాని నమాజును దేవుడు ఆమోదించడు" అని చెప్పారు.

(అబూ దావూద్ దీనిని ప్రామాణికమైన ఆధారాలతో ముస్లిం షరతులననుసరించి తన గ్రంథంలో పేర్కొన్నారు).

(సుననె అబూ దావూద్‌లోని వస్త్రధారణ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ హదీసుని ఆధారంగా చేసుకొని కొంతమంది నడుంవస్త్రాన్ని గిలకలకన్నా క్రిందికి వ్రేలాడదీస్తే వుజూ భంగమవుతుందని వాదించారు. కాని ఈ వాదన సరయినది కాదు. షేఖ్ అల్ బానీ (రహ్మాలై)గారు ఈ హదీసును ప్రామాణికమైనదిగా ఖరారు చేసినవారు అపోహకు

లోనయ్యారని చెప్పారు. ఎందుకంటే ఈ హదీసుకు ముఖ్య ఆధారమయిన అబూ జాఫర్ మదనీ అనే ఉల్లేఖకుని గురించి పూర్తి వివరాలు లభ్యం కాలేదు. అంచేత ఈ హదీసు ప్రామాణికమైనది కాదు. షేఖ్ అల్ బానీ గారు ఈ హదీసుని 'జయీఫ్ అబూ దావూద్' క్రింద పొందుపరచారు.

ఏది ఎలా ఉన్నా నడుంవస్త్రాన్ని గిలకల కన్నా క్రిందికి వ్రేలాడదీసే విషయానికి సంబంధించినంత వరకు, ఇతర ప్రామాణిక హదీసుల్లో దీని గురించి తీవ్రంగా హెచ్చరించటం జరిగింది. ఇది నిషిద్ధమన్న విషయంలో ఎలాంటి సందేహానికీ తావులేదు. అంచేత నమాజులోగాని, బయటగాని ధోవతీ, పైజామా, షరాయి, లుంగీ మొదలగునవి గిలకల కన్నా క్రిందికి వ్రేలాడకుండా జాగ్రత్తపడాలి.

٧٩٨ ـ وعن قَيسِ بنِ بشرِ التَّغلِبيِّ قال: أخبرَني أبي ـ وكان جَليساً لأبي الدَّرداءِ ـ قال: كان بِدمشقَ رَجُلٌ من أصحابِ النبيِّ ﷺ يقال له: سهلُ بنُ الحَنظَليَّة، وكان رجُلاً مُتَوحِّداً قَلَّما يُجالسُ النَّاسَ، إنَّما هو صَلاةٌ فإذا فَرغَ فإنَّما هو تسبيحٌ وتكبيرٌ حتى يَأتِيَ أهلَهُ، فمَرَّ بنا ونَحنُ عِندَ أبي الدَّرداءِ، فقال له أبو الدَّرداءِ: كَلِمةً تَنفَعُنا ولا تَضُرُّكَ. قال: بَعَثَ رسولُ اللهِ ﷺ سَرِيَّةً فقَدِمَتْ، فجاءَ رَجُلٌ مِنهم فجَلَسَ في المَجلِسِ الذي يَجلِسُ فيهِ رسولُ اللهِ ﷺ، فقال لِرجُلٍ إلى جَنبِه: لَو رَأيتَنا حِينَ التَقَينا نحنُ وَالعَدُوّ، فحَمَلَ فُلانٌ وَطَعَنَ، فقال: خُذها مِنِّي، وَأنا الغُلامُ

798. హజ్రత్ ఖైస్ బిన్ బిష్ర్ తగ్‌లిబి (రజి) కథనం : మా నాన్నగారు ఇలా తెలిపారు : ఆయన తరచూ అబూదర్దా (రజి)తోపాటు కూర్చొని మాట్లాడుతుండేవారు:

"డెమాస్కస్‌లో సహ్ల్ బిన్ హంజలియా అనబడే దైవప్రవక్త అనుచరుడు ఒకాయన ఉండేవారు. ఆయన ఎల్లప్పుడూ ఏకాంతాన్ని యిష్టపడేవారు. ఆయన ప్రజలతోపాటు కలిసి కూర్చోవటం చాలా అరుదు. పొద్దస్తమానం ఆయన ధ్యాసంతా నమాజ్ మీదే ఉండేది. నమాజ్ ముగిసిన తర్వాత ఇంటికి వెళ్ళేవరకు తస్బీహ్‌లు, తక్బీర్లు పలకటంలోనే నిమగ్నులై ఉండేవారు.

ఒకసారి మేము అబూదర్దా (రజి) దగ్గర కూర్చొని ఉండగా ఆయన మా దగ్గర్నుంచి వెళుతున్నారు. అప్పుడు అబూ దర్దా (రజి) ఆయన్ని పిలిచి, "మాకేదయినా విషయం చెప్పండి. దానివల్ల మాకు ప్రయోజనం కలగాలి. అలాగే

الغِفَارِيُّ، كَيْفَ تَرَى فِي قَوْلِهِ؟ قال: مَا أُرَاهُ إِلَّا قَدْ بَطَلَ أَجرُهُ. فَسَمِعَ بِذلِكَ آخَرُ فقال: مَا أَرَى بِذلِكَ بَأْساً، فَتَنَازَعَا حَتى سَمِعَ رسولُ اللهِ ﷺ فقال: «سُبْحَانَ الله؟ لا بَأْسَ أَنْ يُؤْجَرَ وَيُحْمَدَ» فَرَأَيْتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ سُرَّ بِذلِكَ، وَجَعَلَ يَرْفعُ رَأْسَهُ إِليْهِ وَيَقُولُ: أَنْتَ سَمِعْتَ ذلكَ مِنْ رسولِ اللهِ ﷺ؟! فيقول: نعَمْ. فمازَالَ يُعِيدُ عَلَيْهِ حَتى إنِّي لأقولُ لَيَبْرُكَنَّ عَلى رُكبَتَيْهِ. قال: فَمَرَّ بِنَا يوماً آخَرَ، فقال لهُ أَبُو الدَّرْدَاءِ: كَلِمَةً تَنْفَعُنَا

మీకు నష్టం కూడా జరగకూడదు" అని కోరారు. అప్పుడాయన ఇలా చెప్పారు:

"ఒకసారి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఓ సైనిక పటాలాన్ని (జిహాద్ నిమిత్తం) పంపారు. ఆ సైనిక పటాలం తిరిగొచ్చిన తర్వాత వారిలోని ఒకడు దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆసీనులై ఉన్న సమావేశంలోకి వచ్చి కూర్చున్నాడు. తర్వాత అతను తన ప్రక్కనున్న మనిషితో ముచ్చటిస్తూ, "మేము, మరియు శత్రువులు పరస్పరం తలపడినప్పుడు (జరిగిన భీకరపోరును) నువ్వు చూస్తే బాగుండేది! మాలోని ఒకడు ఒక శత్రువుని ఈటెతో కొడ్తూ, "అదుగో నా తడాఖా చూడు. నేను గిఫార్ తెగకు చెందిన కుర్రోణ్ణి" అన్నాడు. ఇలా అనటం గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?" అని అడిగాడు. దానికావ్యక్తి "అతని పుణ్యం వృథా అవుతుందని నా అభిప్రాయం" అని సమాధానమిచ్చాడు. అది విని ఇంకో వ్యక్తి లేచి, "నా అభిప్రాయం ప్రకారం అలా చేయటంలో తప్పులేదు (ఎందుకంటే అతను అహంకారంతో అనలేదు. పైగా శత్రువుని భయపెట్టే ఉద్దేశ్యంతోనే అలా అని ఉంటాడు)" అని చెప్పుకొచ్చాడు. ఆ విధంగా వీరిద్దరి మధ్య మాటా మాటా పెరిగింది. ఇద్దరూ వాదులాడుకో సాగారు. వారి గొడవ విని దైవప్రవక్త (సల్లం) "సుబ్‌హానల్లాహ్! ఆ వ్యక్తికి పుణ్యం దొరికినా, అతణ్ణి ప్రశంసించినా జరిగే నష్టమేమీ లేదు" అని అన్నారు.

وَلا تَضُرُّكَ، قال: قال لَنا رسولُ اللهِ ﷺ: «المُنفِقُ عَلى الخَيْلِ كالبَاسِطِ يَدَه بالصَّدَقةِ لا يَقْبِضُها». ثم مَرَّ بنا يوماً آخرَ، فقال له أبو الدَّرْداءِ: كَلِمةً تَنْفَعُنَا وَلا تَضُرُّكَ، قال: قال رسولُ اللهِ ﷺ: «نِعْمَ الرَّجُلُ خُرَيْمٌ الأَسَدِيُّ! لَولا طُولُ جُمَّتِهِ وَإسْبَالُ إزارِه!» فَبَلَغَ خُرَيماً، فَعَجَّلَ، فَأَخَذَ شَفْرَةً فَقَطَعَ بِها جُمَّتَهُ إلى أُذنيهِ، ورَفَعَ إزَارَهُ إلى أَنْصَافِ سَاقَيْهِ. ثمَّ مَرَّ بِنَا يَوْماً آخرَ فقالَ: لَهُ أَبُو الدَّرْدَاءِ: كَلِمَةً تَنفَعُنَا وَلَا تَضُرُّكَ، قَالَ: سَمِعْتُ رسُولَ اللهِ ﷺ يقُولُ: «إنَّكُمْ

ఈ విషయం విని అబూ దర్దా (రజి) సంతోషించటం నేను చూశాను. ఆయన ఇబ్నె హంజలియా వైపు తలెత్తి, "నిజంగానే మీరు దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ మాట చెబుతుండగా విన్నారా?" అని అడిగారు. ఇబ్నె హంజలియా 'అవున' న్నారు. ఆయన మాటిమాటికీ అదే ప్రశ్నవేస్తూ పోయారు. ఆయన్ని చూస్తే (ఇబ్నె హంజలియా పట్ల తనకున్న ప్రేమను వ్యక్తపరచటానికి) ఆయన మోకాళ్ళ మీదే కూర్చుంటారేమోనని పించింది నాకు!

మరో రోజు ఆయన (ఇబ్నె హంజలియా) మా దగ్గర్నుంచి వెళుతున్నారు. అబూదర్దా (రజి) ఆయనతో, "మాకు ఏదయినా విషయం తెలపండి. దానివల్ల మాకు ప్రయోజనం కలగాలి. అలాగని మీక్కూడా నష్టం జరగకూడదు" అన్నారు మళ్ళీ. దానికాయన, "(జిహాద్ కోసం ఉపయోగించే) గుర్రాలపై డబ్బు ఖర్చు పెట్టేవాడు తన చేతిని ముడుచుకో కుండా, ఎల్లప్పుడూ దానం చేయటం కోసం తెరిచిఉంచేవానితో సమానమని దైవప్రవక్త (సల్లం) మాతో చెప్పారు" అని అన్నారు.

ఇంకో రోజు ఆయన మా దగ్గర్నుంచి వెళ్ళారు. అబూ దర్దా (రజి) ఆయనతో, "మాకో విషయం చెప్పండి. దానివల్ల మాకు ప్రయోజనం కలగాలి. అలాగని మీకూ నష్టం జరగకూడదు" అన్నారు.

قَادِمُونَ عَلَى إِخْوَانِكُمْ، فَأَصْلِحُوا رِحَالَكُمْ، وَأَصْلِحُوا لِبَاسَكُمْ حتى تَكُونُوا كَأَنَّكُمْ شَامَةٌ فِي النَّاسِ؛ فَإِنَّ اللهَ لَا يُحِبُّ الفُحْشَ وَلَا التَّفَحُّشَ». رواهُ أبو داود بإسنادٍ حسنٍ، إلَّا قَيْسَ بنَ بشرٍ، فاختَلَفُوا في تَوثِيقِهِ وتَضْعِيفِهِ، وقد روى له مسلم.

అప్పుడాయన ఇలా చెప్పారు: ఒకసారి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఖురైమ్ అసదీ (రజి) శిరోజాలు పొడుగ్గా, నడుంవస్త్రం గిలకల క్రిందికి వ్రేలాడుతూ ఉండకపోతే, అతను చాలా మంచివాడు అనిపించు కుంటాడని అన్నారు. ఈ విషయం తనకు తెలియగానే ఖురైమ్ ఒక కత్తెర తీసుకొని, దాంతో పెరిగిపోయిన తన శిరోజాల్ని చెవులదాకా కత్తిరించు కున్నారు. అలాగే తన నడుంవస్త్రాన్ని కూడా సగం పిక్కల వరకు ఎత్తికట్టు కున్నారు.

ఇబ్నె హంజలియా మరో రోజు మా సమీపం నుంచి వెళ్ళారు. అప్పుడు కూడా అబూదర్దా (రజి) ఆయనతో, "మాకే దయినా విషయం తెలపండి. దానివల్ల మాకు ప్రయోజనం కలగాలి. అలాగని మీకూ నష్టం జరగకూడదు" అని అన్నారు. ఆ సందర్భంగా ఆయన దైవ ప్రవక్త (సల్లం) తన అనుచరులకు ఈ విధంగా ప్రబోధిస్తుండగా తాను విన్నానని చెప్పారు:

"మీరు మీ సోదరుల దగ్గరికి వెళ్ళ నున్నారు. కనుక మీరు మీ అంబారీలను, దుస్తుల్ని చక్కబెట్టుకోండి. మొహం మీద పుట్టుమచ్చలున్న వ్యక్తి ఎంతమంది గుంపులోనయినా అవలీలగా గుర్తుపట్టగలిగేవిధంగా, అందంగా ఉంటాడు. మీరూ ఆ విధంగా తయారుకావాలి. అప్రయత్నం

గాగానీ, బుద్ధిపూర్వకంగా గాని తమ శరీరాకృతిని వికారంగా మలచుకునే వారిని నిశ్చయంగా దేవుడు యిష్ట పడడు."

అబూదావూద్ ఈ హదీసును ప్రామాణిక మైన ఆధారాలతో ఉల్లేఖించారు. కాని దీని పరంపరలోని ఒకానొక ఉల్లేఖకుడు ఖైస్ బిన్ బిష్ర్ విశ్వసనీయులా కారా అన్న విషయంలో భిన్నాభిప్రాయాలు వ్యక్తమయ్యాయి. అయితే ఇమామ్ ముస్లిం (రహ్మాలై) ఈయన ఉల్లేఖించిన హదీసుని గ్రహించారన్న విషయం గమనార్హం.

(సుననె అబూ దావూద్‌లోని వస్త్రధారణ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

1. యుద్ధంలో శత్రువుని భయపెట్టటానికి, అతన్ని మానసికంగా కృంగదీయటానికి మనిషి తన ధైర్యసాహసాల గురించి గొప్పలు చెప్పుకోవటం తప్పుకాదు. పైగా ఉద్దేశ్యం మంచిదవటం వల్ల అందుకు పరలోకంలో పుణ్యం కూడా లభిస్తుంది. ప్రపంచంలో ప్రజల నీరాజనాలు కూడా అందుతాయి.
2. శిరోజాల పొడవును బట్టి వాటిని మూడు రకాలుగా విభజించవచ్చు. భుజాల వరకు పెరిగిన శిరోజాలను 'జుమ్మా' అని, చెవి తమ్మెలకు - భుజాలకు మధ్య వరకు పెరిగిన శిరోజాలను 'లిమ్మా' అని, చెవితమ్మెల దాకా పెరిగిన శిరోజాలను 'వఫ్రా' అని అంటారు. దైవప్రవక్త శిరోజాలు లిమ్మా కంటే చిన్నవిగా వఫ్రా కంటే పొడవుగా ఉండేవి. మొత్తానికి దైవప్రవక్త శిరోజాలు కూడా పొడవుగా ఉండేవి కాని అవి జుమ్మా అంత పొడవుగా ఉండేవి కావు. పైగా అంత పొడవు శిరోజాలను ఆయన అసహ్యించుకునేవారు.
3. ప్రయాణం నుంచి తిరిగిరాగానే ముందు శుభ్రంగా స్నానం చేసి మంచి బట్టలు తొడుక్కోవటం అభిలషణీయం. అంతేగాని ప్రయాణం నుంచి తిరిగొచ్చి అవే మురికి బట్టలతో, మాసిన శరీరంతో ఉండటం మంచిది కాదు. కావాలని చేసినా, పొరపాటున చేసినా ఆ స్థితి అటు అల్లాహ్‌కూ అయిష్టకరం, ఇటు చూసేవారికీ అసహ్యకరం.
4. ఒక వ్యక్తిని చక్కదిద్దే ఉద్దేశ్యంతో అతని పరోక్షంలో అతని బలహీనతలు వెలిబుచ్చటం తప్పు కాదు. దైవప్రవక్త (సల్లం) చేసింది అదే. అది చాడీ క్రిందికి రాదు.

٧٩٩ ـ وعن أبي سعيدٍ الخدْرِيِّ رضيَ اللهُ عنهُ قال: قال رسُولُ الله ﷺ: «إزرَةُ المُسلِمِ إلى نِصْفِ السَّاقِ، وَلاَ حَرَجَ ـ أو لا جُنَاحَ ـ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الكَعْبَيْنِ، فَما كانَ أَسْفَلَ مِنَ الكَعْبَيْنِ فَهُوَ فِي النَّارِ، وَمَنْ جَرَّ إزَارَهُ بَطَراً لَمْ يَنْظُرِ اللهُ إلَيْهِ». رواهُ أبو داود بإسنادٍ صحيح.

799. హజ్రత్ అబూ సయీద్ ఖుద్రీ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలియజేశారు: ముస్లిం ధరించే అంగవస్త్రం సగం పిక్కల వరకు మాత్రమే ఉండాలి. పిక్కలకు-గిలకలకు మధ్య ఉన్నా ఫర్వా (లేక తప్పు) లేదు. కాని గిలకలకన్నా క్రిందికి వ్రేలాడే వస్త్రం అగ్నికి ఆహుతి అవుతుంది. ఎవరయితే అహంకారంతో విర్రవీగుతూ తన ధోవతీ (షరాయి, లుంగీ)ని ఈడుస్తూ నడుస్తాడో, అతని వైపు దేవుడు కన్నెత్తి కూడా చూడడు. (అబూ దావూద్ దీనిని ప్రామాణికమైన ఆధారాలతో ఉల్లేఖించారు)

(సుననె అబూ దావూద్‌లోని వస్త్రధారణ ప్రకరణం)

٨٠٠ ـ وعن ابنِ عمر رضيَ اللهُ عنهما قال: مَرَرْتُ عَلى رَسُولِ الله ﷺ وَفي إزَاري اسْتِرْخَاءٌ، فَقَالَ: «يَا عَبْدَ الله! ارْفَعْ إزَارَكَ» فَرَفَعْتُهُ ثُمَّ قَالَ: «زِدْ»، فَزِدْتُ، فَمَا زِلْتُ أَتَحَرَّاهَا بَعْدُ. فَقَالَ بَعْضُ القَوْمِ: إلى أَيْنَ؟ فَقَالَ: «إلى أَنْصَافِ السَّاقَيْنِ». رواهُ مسلم.

800. హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) కథనం: ఒకసారి నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) సమీపం నుండి వెళ్ళాను. ఆ సమయంలో నా నడుంవస్త్రం (గిలకలకన్నా) క్రిందికి వ్రేలాడుతూ ఉంది. అదిచూసి దైవప్రవక్త (సల్లం) "అబ్దుల్లాహ్! నీ నడుంవస్త్రాన్ని పైకెత్తుకో" అన్నారు. నేను దాన్ని పైకెత్తుకున్నాను. ఆయన ఇంకా పైకెత్తమన్నారు. నేను ఇంకాస్త పైకెత్తుకొని కట్టుకున్నాను. ఇక అప్పట్నుంచి దాని విషయంలో నేను జాగ్రత్త వహించేవాణ్ణి.

కొంతమంది ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) గారిని అడిగారు, "నడుంవస్త్రం ఎక్కడి వరకు ఉండాలి?" అని. దానికాయన, "సగం పిక్కల వరకు ఉండవచ్చుని" చెప్పారు. (ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని వస్త్రధారణ ప్రకరణం)

٨٠١ ـ وعنه قال: قال رسولُ الله ﷺ: «مَنْ جرَّ ثوبَهُ خُيلاءَ لَمْ يَنْظُرِ اللهُ إليه يومَ القيامة» فقالتْ أُمُّ سَلَمَة: فكيفَ تَصْنَعُ النِّساءُ بذُيولِهِنَّ، قال: «يُرْخِينَ شِبْراً». قالتْ: إذاً تَنْكَشِفُ أقدامُهُنَّ. قال: «فَيُرْخِينَهُ ذِراعاً لا يَزِدْنَ». رواهُ أبو داود والترمذي وقال: حديثٌ حسنٌ صحيح.

801. హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) గారే చేసిన కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు : అహంకారంతో విర్ర వీగుతూ తన నడుంవస్త్రాన్ని ఈడుస్తూ నడిచేవాని వైపు దేవుడు ప్రళయదినాన కన్నెత్తి కూడా చూడడు."

అది విని హజ్రత్ ఉమ్మె సలమా (రజి.అన్హా), "మరి స్త్రీలు తమ వస్త్రాలను ఎంతవరకు వదులుకోవచ్చు?" అని సందేహపడగా, దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం), "నడిపిక్కల నుండి ఒక జానెడు క్రిందికి వదులుకోవచ్చు" అని అన్నారు. "స్త్రీలు అలా ధరిస్తే, వారి కాళ్ళు నగ్నంగా ఉంటాయి" అన్నారు ఉమ్మె సలమా (రజి.అన్హా). అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) "అయితే ఒక మూరక్రిందికి వదులుకోవాలి. దానికి మించి వదులుకోకూడదు" అని అన్నారు. *(అబూ దావూద్, తిర్మిజీ - హసన్, సహీహ్)*

(సుననె అబూ దావూద్, సుననె తిర్మిజీలోని వస్త్రధారణ అధ్యాయాలు)

ముఖ్యాంశాలు

నడుంవస్త్రం నడిపిక్కల వరకు ఉండాలన్న నియమం కేవలం పురుషులకు మాత్రమే. స్త్రీ పిక్కలు సతర్ (మర్మావయవాల) క్రిందికి వస్తాయి. వాటిని కప్పి ఉంచటం అవసరం. కనుక స్త్రీలు తమ అంగవస్త్రం దానికన్నా ఒక మూర క్రిందికి ఉండేవిధంగా కట్టుకోవాలి. పాదాలు సయితం మునిగిపోయేలా దుస్తులు ధరించినా ఫర్వాలేదు.